

PROGRAMMA

OPENING VAARRROUTE

11 & 12 JUNI 2022

SÚD **IE**

**KOM LANGS EN VERKEN HET BIJZONDERE GEBIED EN DE
PRACHTIGE DORPEN IN HET NOORDOOSTEN VAN FRIESLAND**

VAREN

FIETSEN

WANDELEN

EN MEER

**Voor je ligt de programma-
krant van de opening van
de vaarroute Súd Ie.**

**In het weekend van
11 en 12 juni kun je meedoen
aan allerlei activiteiten
voor jong en oud.**

Wat dacht je van een vaartochtje met schipper over de Súd Ie of het Dokkumer Grootdiep? Of bezoek je liever een interessante expositie over vlas of juist de walsvisvaart? Of ga je met de boot of de fiets naar één van de prachtige dorpen en geniet je van de verhalen van Waddentour? Tijdens dit weekend kan het allemaal!

In deze krant lees je alles over de vrij toegankelijke activiteiten aangeboden door de ondernemers en organisaties uit deze mooie regio. Ze openen hun deuren voor jou zodat je het gebied, het landschap en de prachtige natuur beter leert kennen. De vaarroute Súd Ie is hiermee niet alleen als verbinding tussen Dokkum en het Lauwersmeer, maar wil de hele regio in de etalage zetten!

De route is gereed voor boten tot 1,50 meter hoogte. In 2023 zijn boten met een hoogte tot 2,40 meter welkom omdat de Saatsenbrêge nog op hoogte moet worden gebracht. Toch openen we de route dit jaar om inwoners en bezoekers alvast kennis te laten maken met de regio, het aanbod en natuurlijk de vaarroute!

KIJK IN DEZE KRANT VOOR ALLE ACTIVITEITEN!

SÚD LE EEN TOTAALPROGRAMMA

Het programma Súd le loopt al sinds 2011. Door investeringen van het Waddenfonds, Provincie Fryslân, Wetterskip Fryslân en Gemeente Noardeast-Fryslân is niet alleen de vaarroute gerealiseerd, ook vele andere projecten zijn tot stand gekomen. Een kort overzicht: in 2017 zijn de watersportvoorzieningen in Dokkum sterk verbeterd. Denk hierbij aan nieuwe sanitaire gebouwen, betere waterkwaliteit en elektriciteit, betere bebording en niet onbelangrijk; schoner water in de grachten.

Daarnaast is de Súd le ecologisch aangepakt. Er zijn kilometerslange natuurvriendelijke oevers aangelegd. Hier kunnen diadrome vissoorten, zoals palingen, paaien en opgroeien. Vervolgens kunnen zij via de gerealiseerde vistrappen sluisen, stuwen en dammen passeren. Zo wordt hun weg naar zee niet geblokkeerd.

Ook aan de vogels is gedacht. Het natuurgebied Anjumer Kolken is nog natter gemaakt zodat broedvogels voldoende voeding kunnen vinden. Dit zorgt voor meer jonge vogels en het trekt diverse soorten aan. Vogelliefhebbers halen hun hart op. In 2023 wordt ook nog een nieuw fietspad gerealiseerd.

Dit gaat deels langs de vaarweg en heeft als doel om water- en landrecreatie met elkaar te verbinden. Hiervoor worden ook zogenaamde Toeristische Overstapplaatsen gerealiseerd nabij Reidswâl en de Anjumer Kolken. Watersporters, fietsers en wandelaars kunnen hier rusten, recreëren en van het landschap genieten.

Tot slot worden er drie kunstwerken aan de route gecreëerd. Het Bastion nabij Dokkum is al in ontwikkeling. Daarnaast komen er bij Jouswier en de Anjumer Kolken zogenaamde belevingsstekjes. Hier kunnen recreanten van het uitzicht genieten of een moment nemen om tot bezinning te komen.

TESTJAAR

Zoals gezegd is de route nog niet volledig gereed. Toch nodigt het programmabureau Súd le iedereen met een boot tot 1.50 meter hoogte uit de vaarroute te komen proberen. De uitvoerders ontvangen graag jouw bevindingen!

Heb je tips of verbeterpunten?

Meld het dan via secretaris Rianne de Groot op r.degroot@noardeast-fryslan.nl

EEN RONDJE VAREN

**Verken je deze unieke regio met de boot?
De nieuwe vaarroute Súd le heet je van harte welkom!**

Van Dokkum naar Oostmahorn (of vice versa) ervaar je prachtige natuur, kunstwerken en vanzelfsprekend de rust en ruimte van het uitgestrekte landschap. Via het Dokkumer Grootdiep kun je een rondje varen. De oude trekvaart brengt je naar vroegere tijden, evenals de monumentale sluisen bij Dokkumer Nieuwe Zijlen. Het Lauwersmeer laat je de elementen van de natuur voelen. Een zeer diverse vaartocht die ongeveer een dag in beslag neemt. Houd goed rekening met de bedieningstijden van de diverse bruggen en sluisen. Kijk hiervoor op watersportalmanak.nl.

Sluis Oostmahorn

PRAKTISCHE INFORMATIE

Praktische informatie voor je boot

De Súd le is geschikt voor kano's, sloepen en (motor)boten met maximaal een diepgang tot 1.10 meter, 4 meter breedte, 1.50 m hoogte en een lengte van 15 meter. In 2023 is de route toegankelijk voor boten met een hoogte van maximaal 2.40 meter.

Sluisen

De route is ongeveer twaalf kilometer lang. Twee sluisen markeren de route. De sluis Oosterverlaat bij het Schapedijkje in Dokkum is monumentaal en wordt door de sluiswachter voor je bediend. Bel tien tot vijftien minuten van tevoren met dhr. Jagersma (van Camping Harddravspark) via 06-50606390. De sluis bij vakantiepark Landal Esonstad kun je zelf bedienen. Een duidelijke instructie helpt je om eenvoudig door de sluis te komen. Lukt het niet? Dan helpen medewerkers van het park je graag!

Aanlegplaatsen

Aan de route zijn drie Marrekrite aanlegplaatsen gerealiseerd. Watersporters mogen hier maximaal drie dagen gratis verblijven, mits zij zich aan de regels van de Marrekrite houden. De aanlegmogelijkheden vind je bij Jouswier (Reidswâl), de Anjumer Kolken en Ezumazijl. Alle locaties hebben zestig meter aanlegplaatsen beschikbaar.

Boot huren

Wil je de Súd le op maar heb je geen eigen boot? Dan kun je het beste een sloep of vissersbootje huren bij Schreiershoek (Dokkum/Oostrum) of bij Bootverhuur La Barca in Oostmahorn. Wil je er een flinke dagtocht van maken? Vaar dan in de rondte via het Dokkumer Grootdiep. B&B de Gastenkamer in Ee verhuurt ook sloepen. Wil je een boot met karakter? Meld je dan bij het verhuurbedrijf 'Varen met Sil' en vertrek vanaf Kollum.

ACTIVITEITEN

11 & 12 JUNI 2022

Kijk op de kaart voor de locaties van de activiteiten

VAREN EN FIETSEN ^H

Verken de Súd Ie en de regio via het water en land. Op diverse plaatsen staan schippers met sloepen klaar om passanten van a naar b te brengen. Ook kun je gebruik maken van fietsen; *hop on hop off!* Meer informatie staat op pagina 12 van deze krant.

Datum 11 en 12 juni
Tijd 11.00 uur - 15.00 uur
Plaats Diverse locaties, zie ^H op de kaart
Organisator Programmabureau Súd Ie
Website www.facebook.com/sudiewetterfront

TWIRRE STREEKMARKT ¹

'Iten út dyn omjouwing', dat is waar de Twirre Streekmarkt voor staat. Het doel van de markt is om boeren, vissers en producenten het verhaal achter hun lokale product te laten vertellen. Op deze manier kunnen de streekproducten rechtstreeks aan de burger aangeboden worden.

Datum 11 juni
Tijd 10.00 uur - 16.00 uur. Laatste afvaart 15.00 uur.
Plaats De Markt in Dokkum
Organisator Twirre doch mei
Website www.twirredochmei.nl

ZWEMTOCHTEN VITALEER ²

Doe mee aan één van de twee prachtige zwemtochten onder professionele begeleiding. De recreatieve tocht is 700 meter, start achter de NAM locatie Anjum en de 2000 meter start vanaf de aanlegplek bij Ezumazijl en finishen beide bij de nieuwe sluisen van Esonstad.

Datum 12 juni
Tijd 13.00 - 15.00 uur
Plaats Nije Feart, tussen Ezumazijl en Esonstad
Aanmelden Via welkom@vitaleer.nl
Organisator Vitaleer
Website www.vitaleer.nl

GROEPSEXPOSITIE VLAS ³

Van 11 juni tot en met 28 augustus is de groepsexpositie VLAS te bekijken tijdens de Vlasroute Follow the Blue Line. Tot en met 6 augustus is de expositie op zaterdag te bekijken vanaf 10.00 uur en op zondag van 13.30 tot 17.00 uur. Na 6 augustus opent de expositie ook op zaterdag vanaf 13.30 uur.

Datum 11 juni t/m 28 augustus
Tijd 10.00/13.30 - 17.00 uur
Plaats Mienskipshûs Doarpstsjerke Metslawier
Organisator Vlasroute Follow the Blue Line
Website www.doarpstsjerke-metslawier.nl

OPEN KERK JOUSWIER ⁴

De Petruskerk van Jouswier, die op een terp staat, werd gebouwd in 1557 met kloostermoppen en heeft geen elektriciteit. Verlichting gebeurt nog steeds via kaarsen. De deuren van de kerk staan open voor bezoekers. Wellicht tref je de koster, die je graag extra informatie geeft.

Datum 11 en 12 juni
Tijd 10.00 uur - 16.00 uur
Plaats Bergsmawei 3, 9124 ES Jouswier
Organisator Protestantse gemeente Ee, Oostrum en Jouswier
Website www.aldefrysksjetsjerken.nl

OPEN KERK OOSTRUM ⁵

De Sint-Nicolaaskerk in Oostrum staat op een deels afgegraven terp. De toren (13e eeuw) is aanmerkelijk ouder dan het kerkgebouw (16e eeuw). De kerk heeft markante muurschilderingen welke passanten kunt bezichtigen.

Datum 11 en 12 juni
Tijd 10.00 uur - 16.00 uur
Plaats Terpleane 11, 9125 EE Oostrum
Organisator Protestantse gemeente Ee, Oostrum en Jouswier
Website www.aldefrysksjetsjerken.nl

ACTIVITEITEN

Kijk op de kaart voor de locaties van de activiteiten

TENTOONSTELLING WILLEM BARENTZ/ WALVISVAARDERS 6

De walvisvaart is onlosmakelijk verbonden met onze regio en maakt onderdeel uit van ons nautisch verleden. In het café is een bijzondere wandschildering van de Willem Barentz en de walvisvaart te zien. Ook draait er doorlopend een film met meerdere foto's en filmfragmenten over deze periode. Onder het genot van een gratis kop koffie zeker de moeite waard om even een bezoek te brengen!

Datum 11 juni
Tijd 10.00 uur - 17.00 uur
Plaats Doarpsstrjitte 20, 9134 NN Liessens
Organisator Café de Bûnte Bok

WORKSHOP VOGELKIJKEN

Zie jij ze wel lopen in het landschap, maar heb je geen idee welke vogelsoorten het zijn? Kom dan naar deze korte workshop vogels kijken met vogelkenner en natuurfotograaf Marcel van Kammen.

Datum 11 en 12 juni
Tijd 10.00 uur - 11.00 uur
Plaats Anjum/Ezumazijl, na aanmelding wordt de locatie bekend gemaakt.
Organisator Programmabureau Súd Ie en It Fryske Gea
Aanmelden Ja, via info@pilatadvies.nl (vol=vol)
Website www.momentsofnature.nl

KINDERPRET 9

Aan het water op vakantiepark Landal Esonstad staan twee opblaaskussens waar kinderen naar hartelust op kunnen springen. Bij mooi weer kunnen zij ook het water in plonsen! Daarnaast mag elk kind een suikerspin ophalen (op=op). Het belooft een dolle boel te worden!

Datum 11 en 12 juni
Tijd 10.00 uur - 16.00 uur
Plaats Skânserwei 28, 9133 DV Anjum
Organisator Landal Esonstad
Website www.landal.nl/esonstad

11 & 12 JUNI 2022

Foto: Siem Akkerman

PELGRIM LANGS DE KUST 7

Baukje Fennema vertelt samen met accordeonist Annet Hogenesch een aantal korte verhalen, afgewisseld met muziek en zang op haar terras aan het water. Duur ca. 30 minuten. Bij mooi weer op het terras aan het water, bij slecht weer in huis.

Datum 11 en 12 juni
Tijd 14.00, 15.00 en 16.00 uur
Plaats Oostmahorn, Rietwoning 18. Volg vanaf het Raadsel van de Wadden de ballonnen!
Aanmelden Mag via ithaka-baukje@online.nl of 06-23931868 (niet verplicht)
Organisator Theater Ithaka, Baukje Fennema
Website www.ithaka-theater.nl

WATERFIETSEN 8

Bij Paviljoen La Barca liggen enkele waterfietsen klaar. Bezoekers mogen hier gebruik van maken om zo een rondje om het park Esonstad te trappen!

Datum 11 en 12 juni
Tijd 10.00 uur - 17.00 uur
Plaats Oostmahorn 29a, 9133 DT Anjum
Organisator Paviljoen La Barca
Website www.paviljoenlabarca.nl

Fotograaf Daniël Hartog

MONUMENTAAL GEMAAL DONGERDIELEN OPENT DEUREN

Het voormalige zeegemaal uit 1931 vormt samen met de nabijgelegen sluis en brug een rijksmonument. Op deze historische plek ervaar je de eeuwenlange strijd van bewoners tegen het water. Bezoekers kunnen een gratis en uniek kijkje nemen in de originele machinekamer met drie antieke pompen. Vrijwilligers van Wetterskip Fryslân geven uitleg over de geschiedenis, de werking van het gemaal en het werk van het waterschap.

Datum 11 en 12 juni
Tijd 10.00 uur - 17.00 uur
Plaats Esumasyl 1, 9133 DL Anjum
Organisator Wetterskip Fryslân
Website www.wetterskipfryslan.nl

ALLE ACTIVITEITEN ZIJN KOSTELOOS EN WORDEN U DOOR DE ONDERNEMERS AANGEBODEN

OP PAGINA 10
MEER ACTIES EN ACTIVITEITEN

RONDVAART NAAR BASTION ¹¹

Stap bij Schreiershoek op een authentieke trekschuit of praam en laat je verrassen door de prachtige groene vaarroute richting het markante kunstwerk in wording 'Bastion'. De terugreis kun je weer genieten van de parkachtige omgeving in de wijk Fûgellannen.

Datum 11 en 12 juni
Tijd 13.00 uur
Plaats Tichelwei 32-P, 9125 EB Oostrum
Organisator Rondvaart Dokkum
Aanmelden Ja, via; rondvaarten@schreiershoek.nl of bel 0519 724221
Website www.rondvaartdokkum.nl

WANDELING ROND DE MONUMENTALE SLUIZEN ¹²

De sluisen en omgeving verbergen een bewogen geschiedenis die bijna 300 jaar geleden is begonnen. Voor de audiotour kunnen bezoekers de app Izi travel downloaden.

Datum 11 en 12 juni
Tijd 10.00 uur - 17.00 uur
Plaats Loods bij sluisen Dokkumer Nieuwe Zijlen
Organisator Dokkumer Nieuwe Zijlen

RONDVAARTEN MET KLASSIEKE SLOEP IN DOKKUMER NIEUWE ZIJLEN ¹²

Vaar mee op een klassieke Noorse sloep uit 1946 en ontdek meer over het nautisch verleden van Dokkumer Nieuwe Zijlen. De rondvaart duurt zo'n 45 minuten.

Datum 11 en 12 juni
Tijd 11.00 uur - 16.00 uur. Elk uur is er een afvaart.
Plaats Loods bij sluisen Dokkumer Nieuwe Zijlen
Organisator Varen met Sil
Website www.varenmetsil.nl

WANDELING BASTION ¹³

Ter ere van de Sintrale As wordt er momenteel een kunstwerk gerealiseerd op het kruispunt van weg en water. Het vijf meter hoge Bastion zal straks niet alleen als landmark dienen, maar ook als uitkijkpunt. Wijkraad Fûgellân is druk bezig met de realisatie van een wandelpad naar dit kunstwerk. Tijdens deze wandeling delen ze graag hun ideeën en vorderingen. Trek bij nat weer laarzen aan!

Datum 11 en 12 juni
Tijd 14.00 uur - 15.00 uur
Plaats De Schans, 9101 HR Dokkum
Organisator Wijkraad Fûgellân
Aanmelden Ja, via info@pilatadvies.nl (vol=vol)

Foto: Ulbe Postma

KINDERACTIVITEIT TOUWKNOPEN ¹²

Kinderen kennis laten maken met touwknopen die gebruikt worden in de zeilsport. Leuk voor kinderen tot twaalf jaar.

Datum 11 en 12 juni
Tijd 11.00 uur - 16.00 uur
Plaats Op het terrein bij de loods
Organisator Dokkumer Nieuwe Zijlen

WORKSHOP LANDSCHAPSFOTOGRAFIE (BASIS)

Heb jij het gevoel dat je meer uit je camera kunt halen? Maar weet je niet waar je moet beginnen? Fotograaf Marcel Renou geeft tips en tricks over hoe je een mooie landschapsfoto kunt maken!

Datum 12 juni
Tijd 13.30 uur - 14.30 uur
Plaats Oostmahorn, na aanmelding wordt exacte locatie bekend gemaakt.
Organisator Programmabureau Súd Ie
Aanmelden Ja, via info@pilatadvies.nl (vol=vol)
Website www.enrenou.nl

WADDENZEE

In 2009 kreeg het Waddengebied de titel Unesco Wereld Erfgoed. Het gebied strekt zich uit langs de kusten van Denemarken, Duitsland en Nederland en heeft het grootste getijdsysteem ter wereld, zie visitwadden.nl

Waddenzee

MORRA-LIOESSENS

Vanwege de goede samenwerking worden beide terpdorpen, op steenworp afstand van de Waddenzee, bijna altijd in één adem genoemd, kijk op moarre-ljussens.frl

NIAWIER-WETSSENS

De Sint Vituskerk in Wetsens is uniek vanwege de missende toren en het bijzondere verhaal van de heilige martelaar, zie ook niawier-wetsens.nl

METSLAWIER

Geboorteplaats van predikant en filosoof van de verlichting Balthasar Bekker. Een bezoek aan exposities in de Doarpstjerke in het beschermd dorpsgezicht is de moeite waard, zie ook mitselwier.nl

DOKKUM

De vestingstad van het Wad, Dokkum, biedt voor ieder wat wils. Met name historieliefhebbers halen hun hart op! Denk aan Bonifatius, Admiraliteit en de bolwerken, zie dokkum.nl

EE

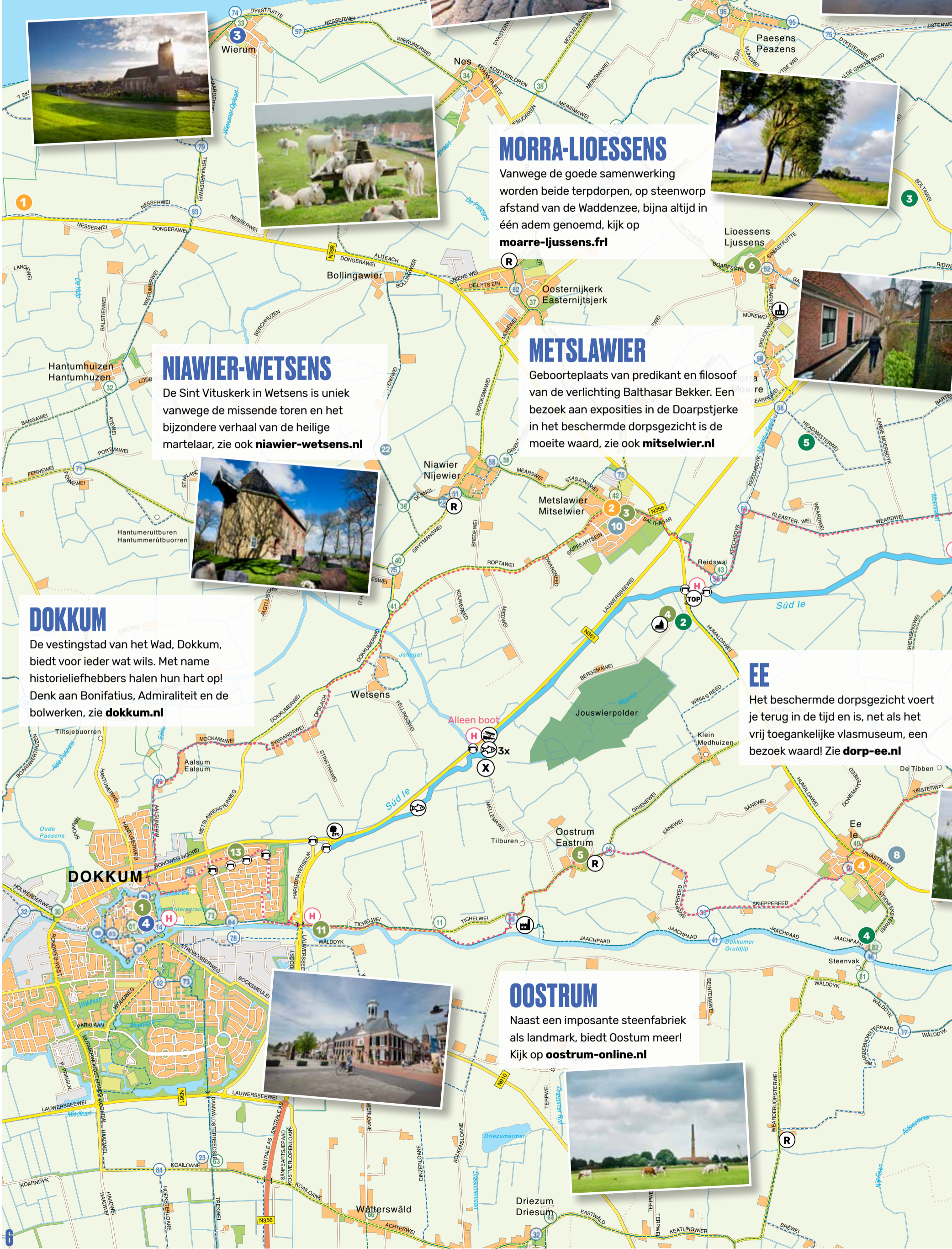
Het beschermd dorpsgezicht voert je terug in de tijd en is, net als het vrij toegankelijke vlasmuseum, een bezoek waard! Zie dorp-ee.nl

DOKKUM

OOSTRUM

Naast een imposante steenfabriek als landmark, biedt Oostrum meer! Kijk op oostrum-online.nl

LEGENDA

- 01 Fietsknooppunt
- 01 Wandelknooppunt

... **Fietsroute Súd Ie**
Op pagina 11 vind je de uitgeschreven fietsroute.

Toeristisch Informatie Punt

- 1 Landal Esonstad
- 2 Molenmuseum De Eendragt
- 3 Eetcafé de Kalkman
- 4 Museum Dokkum

Toeristisch Overstap Punt

- TOP Visstek
- Trailerhelling
- R Rustpunten
- X Gelieve niet in te varen

Iconen in het landschap

- Steenfabriek Oostrum
- Zuivelfabriek Liessens
- Sluizen Dokkumer Nieuwe Zijlen
- Sluis en gemaal Ezumazijl
- Bastion Centrale As
- Uitkijktoren Ezumakeeg
- Terp Jouswier

Bruggen en sluisen

- Bruggen, doorvaarhoogte 2.40 m
- Bruggen, doorvaarhoogte 1.50 m
- Brug en sluis, wordt bediend middels bellen van telefoonnummer 06-50606390
- Zelfbedieningssluis

Locaties activiteiten

- H Hop On, Hop Off - varen en fietsen
- 1 Twirre streekmarkt
- 2 Zwemtochten Vitaleer
- 3 Groepsexpositie VLAS
- 4 Open Kerk Jouswier
- 5 Open Kerk Oostrum
- 6 Tentoonstelling Willem Barentz/Walvisvaarders
- 7 Pelgrim langs de kust
- Workshop vogelkijken (locatie volgt na aanmelden)
- 8 Waterfietsen
- 9 Kinderpret bij Landal Esonstad
- 10 Monumentaal gemaal Dongerdielen opent deuren
- 11 Rondvaart naar Bastion
- 12 Wandeling rond de monumentale sluisen
- 12 Rondvaarten met klassieke sloep
- 13 Wandeling Bastion
- 12 Kinderactiviteit touwknopen
- Workshop landschapsfotografie Oostmahorn (locatie volgt na aanmelden)
- 12 Vis bakken

Locaties Waddengastronomie

- 5 Boerderijwinkel Timpelsteed
- 1 Biologische fruitteelt Lauwershof
- 2 Marlanner Kaashuis
- 3 Rundveehouderij Frisian Angus
- 4 Streekwinkel It Âlde Molfabyk
- 5 Schapenkaas-producent Maatschap Rispens

Locaties aan de Vlasroute

- 1 Fam. de Jong i.s.m. Selden Sa
- 2 Café Veldzicht
- 3 Doarpstsjerke Metslawier
- 4 Braakhok
- 5 Vlasveld Familie Sipma en boerderijwinkel Timpelsteed

ANJUM

De geboorteplaats van jeugdboekenschrijver Sibe van Aangium. Vele bezoekers wanen zich bij een bezoek aan dit dorp 'een Smokkelaar van de Schans', zie anjumweb.nl

OOSTMAHORN

Het nautische verleden met de vestiging, de eerste zelfrichtende reddingsboot en het versterkersstation van de PTT: dit dorp barst van de verhalen! Zie ook oostmahornweb.nl

NATIONAAL PARK LAUWERSMEER

De natuur in het Lauwersmeer is zo bijzonder vanwege de flora en fauna dat het gebied is aangewezen als Nationaal Park. Ook in het donker! Het is namelijk ook een Dark Sky Park, zie np-lauwermeer.nl

EZUMAZIJL

Een bijzonder buurtschap met een rijke historie en veel monumenten. De spui- en keersluis uit 1672 met brug is zeker een bezichtiging waard evenals het imposante gemaal Dongerdielen met drie pompen. Deze kunnen elke minuut haast 1 miljoen liter water uit de polder het Lauwersmeer pompen!

DOKKUMER NIEUWE ZIJLEN - ENGWIERUM

Het buurtschap staat bekend om de imposante zeesluis, gemaakt door waterbouwkundige Willem Loré in 1729. In het dorp Engwierum haal je de superverse groente en aardappelen, zie dorp-engwierum.nl

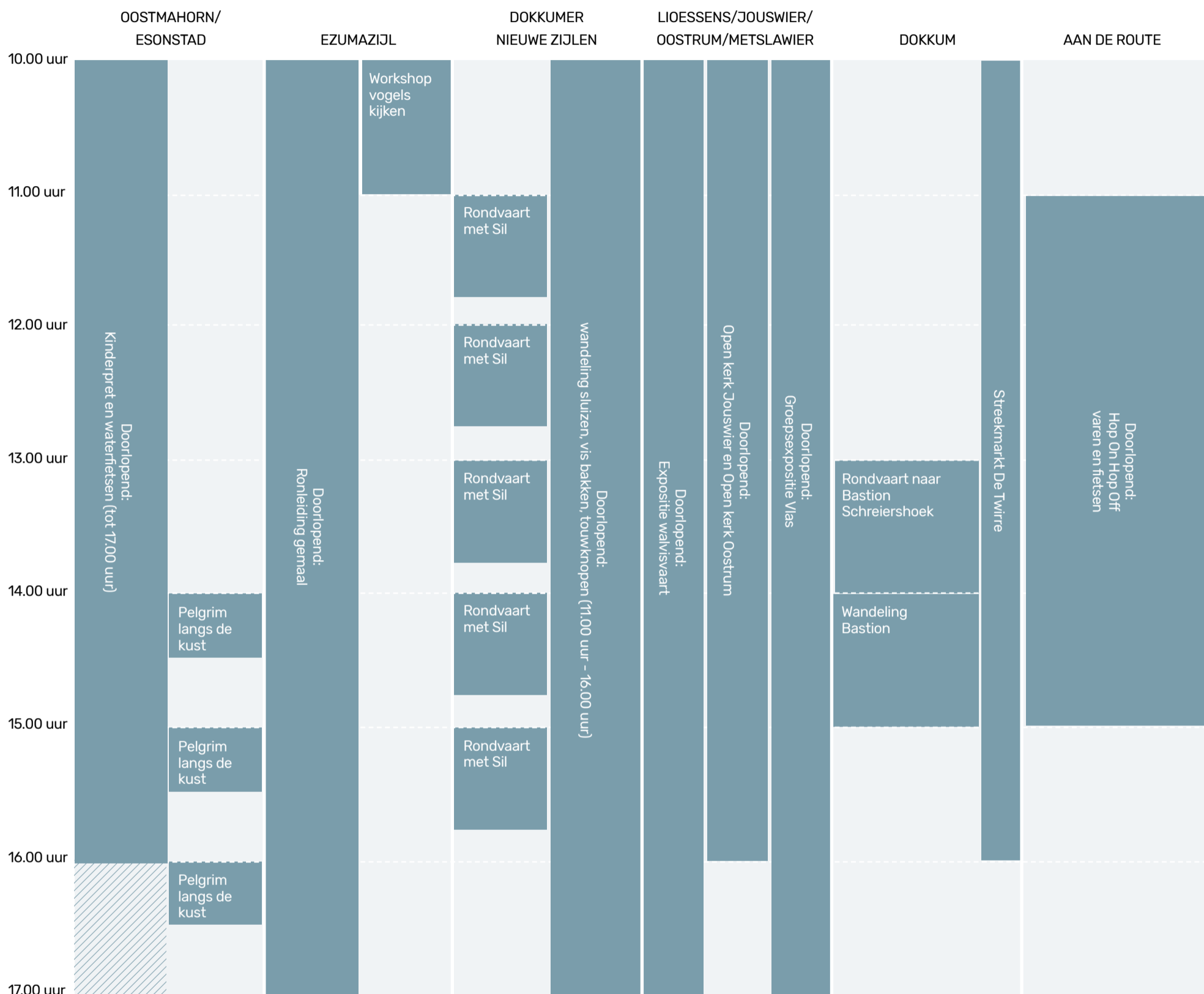
Eten & drinken

Check de openingstijden op de websites

- 1 Snackcentrum Anjum
- 2 Stadscafé en Pizzeria Uccello
- 3 Grandcafé De Gouden Stek
- 4 Het Raadsel van de Wadden
- 5 Brasserie de Waegh en Havencafé het Silt
- 6 Galerie-eetcafé De Dream
- 7 Restaurant Herberg de Pater
- 8 Eetcafé De Boerkes
- 6 Café De Bunte Bok
- 10 Veldzicht Metslawier
- 11 Yke-Muoi Kofje & Tee Drinkerij
- 3 Eetcafé de Kalkman
- 12 Hotel Restaurant Wad Oars
- 8 Paviljoen & Bootverhuur La Barca
- 11 Schreiershoek Recreatie

TIJDSHEMA ACTIVITEITEN

ZATERDAG 11 JUNI

FOTO'S

Tijdens de activiteiten kunnen foto's worden gemaakt.

Deze foto's worden mogelijk gedeeld op de website of op Facebook. Heb je hier bezwaar tegen? Geef dit aan bij de ondernemer of vrijwilliger waar de activiteit plaatsvindt.

SOCIAL MEDIA

Kun je er niet bij zijn dit weekend, maar wil je wel meegenieten? Kijk dan op facebook.com/sudiewetterfront.

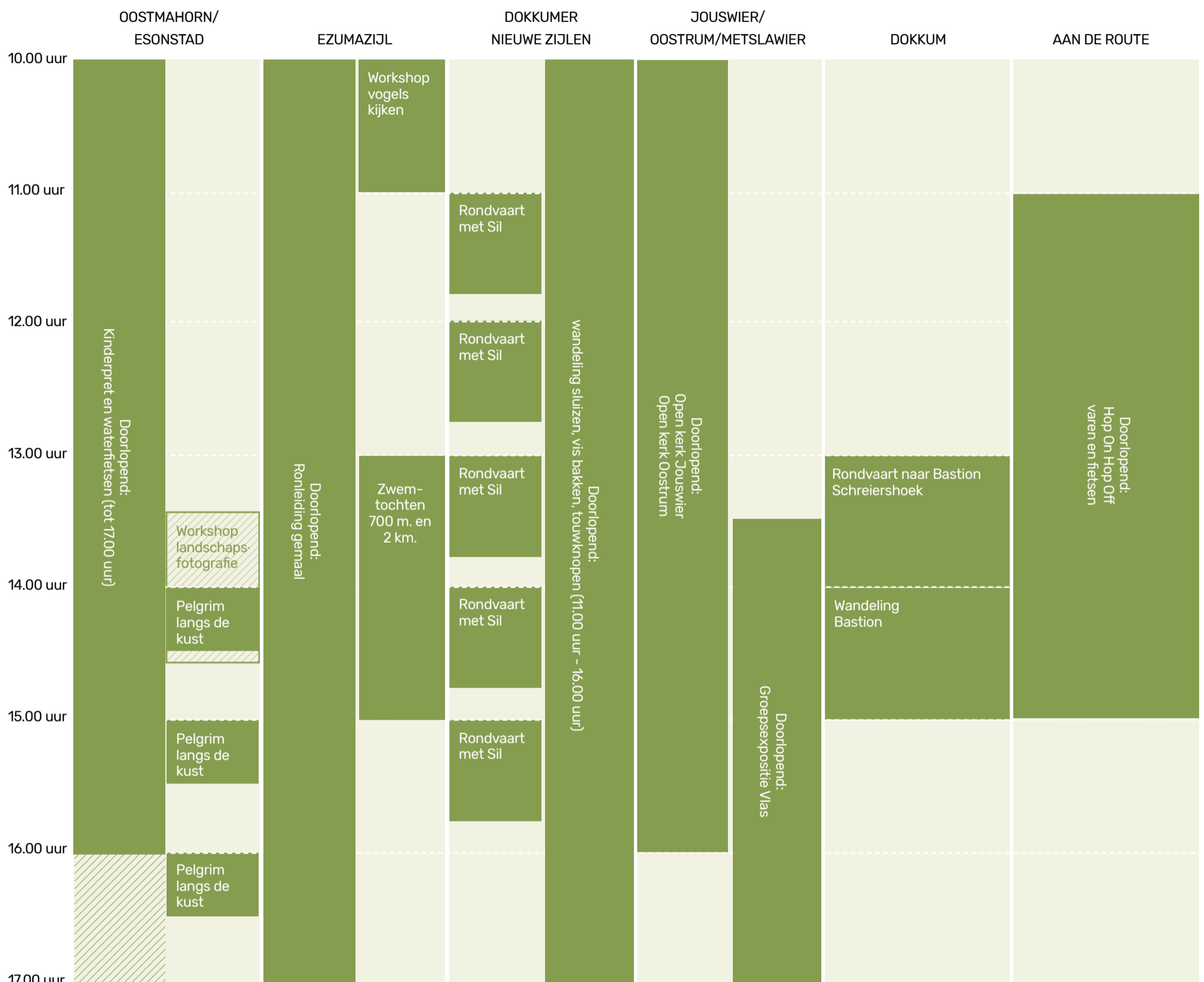
Geniet je tijdens het openingsweekend van het prachtige landschap, de authentieke dorpen of bijvoorbeeld de markante landmarks? Laat het ons weten via social media! Plaats je foto, ervaring of video met de hashtag #sudie en inspireer anderen om dit gebied ook eens te komen verkennen! Onder alle inzendingen verloten we enkele inspirerende prijzen, passend bij de regio!

TIJDSHEMA ACTIVITEITEN

ZONDAG 12 JUNI

Let op: voor sommige activiteiten is aanmelden gewenst. Hierbij geldt vol = vol!

WADDENTOUR

De Waddentour is een populaire toeristische en cultuurhistorische route door/langs zeven verschillende dorpen in Noardeast-Fryslân. Aangesloten dorpen zijn Ee, Holwerd, Metslawier, Oostmahorn, Paesens-Moddergat, Wierum en Ternaard.

In elk dorp kunnen bezoekers een of twee routes volgen langs bijzondere panden en punten, herkenbaar aan informatiebordjes op de gevel, in de tuin of omgeving van cultuurhistorische punten. In elk dorp staat een informatiebord met folders van het betreffende dorp. Algemene folders zijn verkrijgbaar bij toeristische punten.

Naast de wandelroutes bestaat er een verbindende route tussen de dorpen, welke met de auto of fiets gevolgd kan

worden. Bezoekers met een smartphone kunnen gebruik maken van de gebruiksvriendelijke app die hen naar en door deze zeven prachtige dorpen begeleidt langs de verschillende bordjes. Op elk bord staat een viercijferige code, die aanvullende informatie geeft over de geschiedenis.

Daarnaast is er een website ontwikkeld (www.waddentour.nl) waarop liefhebbers thuis nog eens rustig kunnen nagenieten van deze tocht.

ACTIVITEIT

VIS BAKKEN ¹²

De lekkerste, meest verse en op authentieke wijze bereide vis haal je dit weekend in Dokkumer Nieuwe Zijlen.

Datum	11 en 12 juni
Tijd	11.00 uur - 16.00 uur
Plaats	Op het terrein bij de loods Dokkumer Nieuwe Zijlen
Organisator	Dokkumer Nieuwe Zijlen

FIETS, WANDEL OF VAAR LANGS NATUURGEBIED DE ANJUMER KOLKEN

Maak een fiets-, wandel- of vaartocht langs natuurgebied de Anjumer Kolken en geniet van al het moois dat je om je heen hoort en ziet. Om de rust voor plant- en diersoorten te waarborgen is het natuurgebied niet vrij toegankelijk.

Maar vanaf de omringende fiets- en wandelpaden en de vaarroute Súd Ie, is op afstand (met verrekijker) veel te zien en te horen. Het is een klein vogelparadijs. Weidevogels als de kievit, grutto, scholekster en tureluur zijn hier in het voorjaar te vinden, maar ook de zomertaling en watersnip voelen zich thuis in het bloem- en kruidenrijke gebied.

In het verder zo open landschap vallen enkele eendenkooien met kooibossen, bestaande uit essen, populieren, iepen en een enkele zomereik duidelijk op. In holle bomen broeden kauwen, holenduiven en bergeenden. De ransuil en boomvalk laten zich hier geregeld zien. Zangvogels als de tuinfluit, bosrietzanger, spotvogel, gekraagde roodstaart, rietzanger en het winterkoninkje komen hier tot broeden.

In het uitvoeringsprogramma Súd Ie werkt It Fryske Gea samen met andere partijen aan het optimaliseren van het natuurgebied. Aan de hoger gelegen oostzijde worden een aantal dammen en duikers vernieuwd. Daarnaast wordt er een nieuwe visvriendelijke pomp en stuw geplaatst en een plasdraszone gerealiseerd. Met deze ingrepen kan het waterpeil, aan deze kant van het gebied, straks ook verhoogd worden. Dit zorgt voor verdere vernatting en maakt het gebied nóg aantrekkelijker voor vele (weide)vogels om te broeden en te rusten, maar ook geschikt als paai- en opgroeigebied voor vissoorten als paling en driedoornige stekelbaars.

Lees meer over het natuurgebied Anjumer Kolken op www.itfryskegea.nl/eanjumerkolken

ACTIES

11 & 12 JUNI 2022

PAVILJOEN LA BARCA

Portie **kibbeling** to-go voor slechts € 5,-.

Geniet aan het Lauwersmeer in Oostmahorn van de lekkerste kibbeling!

B&B OAN'T WETTER

Van 6 juni t/m 12 juni krijgen de gasten die in B&B Oant 't Wetter verblijven bij aankomst een **gratis flesje champagne** cadeau.

De kano's zijn dan ook gratis beschikbaar.

VAREN MET SIL

Gebruik deze zomer de kortingscode **sud-ie** en krijg **5% korting** op een dag op de Súd Ie varen.

MUSEUM DOKKUM

Tweede persoon gratis entree tegen inlevering van deze bon.

HET RAADSEL VAN DE WADDEN

3-gangen verrassingsmenu Vrijdagavond 10 juni voor € 20,- p.p. Reserveren is verplicht en kan via www.hetraadse.nl of telefonisch: 085 130 9156. Vermeld hierbij de actie. Er is een beperkt aantal plekken beschikbaar. Bij reserveren voorkeur aangeven voor vlees, vis of vegetarisch (of veganistisch) en eventuele allergieën.

PITCH & PUTT EN FOOTGOLF

Pitch & Putt 9-holes € 7,50 p.p. en footgolf voor € 5,00 p.p.

Zaterdag en zondag van 10.00 - 18.00 uur bij Landal Esonstad. Telefonisch reserveren via 0519-329555 of 06-53801050.

IJSHERBERG

Zaterdag 11 juni vanaf 17.00 uur: aan het startpunt van de Sûder Ie een "**All You Can Grill-BBQ Arrangement**" met onbeperkt heerlijke streekproducten à € 25,00 p.p. Reserveren voor 9 juni a.s. via 0519-229500

MUSEUM FISKERSHÛSKE

Tweede persoon gratis entree tegen inlevering van deze bon.

FIETSROUTE

Een gevarieerde rondrit van ± 30 km langs dorpjes en cultuurhistorisch interessante plekken in het landschap en dwars door weidevogelgebied. Dus vergeet je verrekijker niet!

1. Vanaf Esonstad langs de Nije Feart richting Ezumazijl.
2. Vóór Ezumazijl rechtsaf de Esumasyt in. Deze gaat na de brug over in de Sylsterwei. Linksaf de Monnikhústerwei in.
3. De Saatsenwei oversteken en de Monnikhusterwei vervolgen.
4. Linksaf de Brede Koaiwei in.
5. Linksaf de Kriensenwei op tot aan de Weardwei aan je rechterhand. Voordat je de Weardwei ingaat kun je eventueel even linksaf het betonpad op om een bezoekje te brengen aan de twee gemaaltjes daar.
6. De route vervolgen door de Weardwei in te rijden.
7. De Weardwei gaat bij de viersprong over in de Kleasterwei.

Weetje: De namen Weardwei en Kleasterwei verwijzen allebei naar het nonnenklooster "De Weerd" uit 1200 dat hier heeft gestaan vlak bij

de kruising waar Weardwei overgaat in Kleasterwei. Het klooster is in 1596 door de Watergeuzen geplunderd en in brand gestoken.

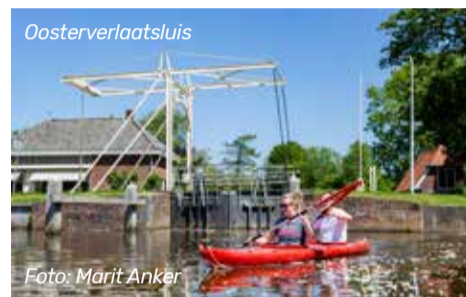
8. Op de T-splitsing links de Keechsdyk in.
9. De Keechsdyk kruist met een brug de Moarster Feart. Na de brug komt er een splitsing. Zowel rechts als links heet het hier Reidswal. De route volgt de rechter

Reidswal, maar je kunt eventueel een klein uitstapje maken naar Jouswier en terug via de linker Reidswal. De route vervolgt de rechter Reidswal richting Metslawier.

10. Bij de volgende splitsing rechts aanhouden en ook bij de splitsing daarna rechtsaf de Humaldawei op. De rotonde recht over steken en het fietspad blijven volgen. Je komt dan in de Balthasar Bekkerstrjitte. Deze uitrijden tot café Veldzicht. Hier linksaf de Roptawei in. Deze weg volgen. Vlak voor Wetsens gaat de Roptawei over in de Dokkumerwei en kruist de weg het Jellegat.

11. Na Sibrandhuis rechtsaf de Mockamawei in. Deze weg voert je door het dorpje Aalsum. De Mockamawei gaat over in de de Aalsumerwei. Via de fietstunnel onder de Rondweg door en dan linksaf de Stationweg in en gelijk rechtsaf de Eelaan in.

Weetje: Aan het einde van de Eelaan vind je sluis Oosterverlaat. Deze stamt uit 1806. De ophaalbrug is gemaakt in 1910. De sluis is recent gerestaureerd waarbij veel klinknagels zijn gebruikt.

12. Vanaf de Eelaan linksaf het Schapedijkje op, daarna direct rechts de Stasjonswei in. Aan het eind de weg Dongeradyk oversteken en recht door de Schans in en rechtsaf het betonnen fietspad ingaan. Het fietspad maakt een bocht naar links. Dit volgen.

13. Het betonnen fietspad blijven volgen

totdat je weer bij de straat komt. Hier rechtsaf de Schans in en rechtsaf de Ryslânsbrêge over de Kobbe in.

14. De Kobbe volgen totdat je linksaf de Stern in kunt. Aan het eind linksaf de Harddraversdijk op.

15. Eerste weg rechts de Harddraversdijk oversteken en de Tichelwei in. Bij fietsknooppunt 11 rechtsaf het fietspad op langs het Grootdiep. Je komt hier langs de oude steenfabriek van Van Helder uit Dokkum. Hier linksaf en gelijk rechtsaf de Tichelwei op. Deze weg volgen door Oostrum. Bij T-splitsing rechts Terploane op en daarna linksaf naar de Grienewei. Vervolgens rechtsaf Skieppereed op.

16. In het dorpe Ee de eerste weg links de Tibsterwei in. Er komt twee keer een vork in de weg en hier steeds de rechterkant kiezen. Het blijft Tibsterwei. De Saatsenwei oversteken en de Tibsterwei blijven volgen. Aan het eind van de weg linksaf de Esonbuorren in. Bij Ezumazijl ben je weer terug bij de Súd Ie. Hier kun je de oude sluis bewonderen en het gemaal De Dongeradelen. Als je de weg vervolgt kom je weer terug bij Esonstad.

Deze route is ook online beschikbaar. Ga naar bit.ly/fietstochtsudie

VLASROUTE FOLLOW THE BLUE LINE

BLIJE/TERNAARD/METSLAWIER/EE/ENGWIERUM

In de maanden juni, juli en augustus kunnen mensen op ontdekkings-tocht (swalkje in het Frysk) in Noordoost-Friesland langs leuke bezienswaardigheden die met vlas te maken hebben.

Deze vlasroute van ongeveer dertig kilometer vertelt het verhaal van de teelt van vlas tot en met het eindproduct van handbedrukt linnen. De tocht begint bij ambachtelijke textieldrukkerij Kleine-Lijn te

Blije. Hier ontvangen bezoekers de gratis routekaart met tips en informatie. Nynke Runia geeft in haar ambachtelijke textieldrukkerij o.a. demonstraties van het bedrukken van linnen. Je kunt hier ook lekker sneu- pen

NIEUW FIETSPAD LANGS SÚD IE

Medio 2023 wordt er gestart met de aanleg van een nieuw fietspad tussen Dokkum en Oostmahorn. De nieuwe route heeft een lengte van twaalf kilometer, waarvan acht kilometer nieuw fietspad.

Het nieuwe fietspad sluit aan op de bestaande paden en knooppunten en zorgt voor een belangrijke opwaardering van het routenetwerk. Bewoners en bezoekers kunnen zo niet alleen meer rondjes fietsen, ook wandelaars krijgen nieuwe routemogelijkheden. Programmabureau Súd Ie hoopt dat het nieuwe fietspad medio 2024 gereed is.

in de winkel en gezellig een kopje thee of koffie drinken in de bijbehorende theetuin.

Ook in Blije is er een vlasveld en een proefveld van oude Friese vlasrassen nabij de locatie van Douwe van de Weij. Douwe gaat aan de slag met het vlechten van o.a. eendenkorven, gemaakt van vlas.

In Ternaard is er 'Trek je vakje Handwerk' uit de aardappelautomaat van familie de Jong. In cafe Veldzicht te Metslawier kun je heerlijk genieten van ovenverse vlaskoeken bij de koffie of genieten van een heerlijke lunch.

In de Doarpstjerke in Metslawier is er een verrassende groepstentoonstelling over vlas te zien. Diverse kunstenaars van

verschillende disciplines tonen hier hun werk.

In het vlasmuseum in Ee zitten de vrijwilligers klaar om aan de liefhebbers te demonstreren hoe je vlas bewerkt tot linnen. En bij locatie Timpelsteed van de familie Sipma zijn twee grote vlasvelden te bezoeken. Vergeet niet een bezoek te brengen aan de boerderijwinkel, gevuld met biologisch lokaal geteelde groenten.

Vergeet dus niet om in Blije of in Engwierum de vlasvelden te bekijken.

Meer informatie:

[WWW.VLASROUTE.NL](https://www.vlasroute.nl)

HOP ON, HOP OFF

VERKEN HET GEBIED IN JE EIGEN TEMPO

**De regio rondom Súd Ie is een ontdekkingstocht waard!
De beschermde dorpsgezichten, het prachtige open landschap en de bijzondere natuur verdienen het om ontdekt te worden!**

In jouw eigen tempo bepaal je hoe je door de regio wilt *swalkje*. Op diverse plaatsen (op de kaart aangeduid met **(H)**) staan sloepen met schippers en fietsen voor jou klaar. Elke twintig tot dertig minuten kun je op of van een boot stappen om je weg met de benenwagen of de fiets te vervolgen. Op de volgende locatie lever je de fiets weer in en ga je

verder per boot of benenwagen.
Echt hop on, hop off dus!

Op deze locaties staan ook gastheren en -dames voor jou klaar met een gratis inspiratiekaart, inclusief fiets- en wandelknooppunten. Ook delen zij graag de allermooiste plekjes van de regio, zogenaamde *hidden gems*, met jou!

De fietsen en schippers met sloepen zijn beschikbaar op zaterdag en zondag, 11 en 12 juni, van 11.00 uur tot 15.00 uur. Let er dus op dat je tijdig terugkeert naar het startpunt. Op alle locaties, behalve Reidswâl, zijn een (beperkt) aantal

Foto: Schreiershoek Recreatie

ER ZIJN ACHT LOCATIES WAAR SCHIPPERS MET SLOEPEN EN FIETSEN VOOR U KLAAR STAAN:

- Schreiershoek in Dokkum
- Sluis Oosterverlaat in Dokkum
- Aan de N361 ter hoogte van Wetsens (alleen boten)
- Reidswâl
- De Anjumer Kolken
- Ezumazijl
- Esonstad
- Dokkumer Nieuwe Zijlen (alleen fietsen)

parkeerplaatsen beschikbaar.

Het kan zijn dat de wachttijd voor een vaartocht oploopt of dat de fietsen voor een korte periode bezet zijn, geniet dan van de prachtige vergezichten of ga naar de dichtstbijzijnde horeca voor een versnapering. Zowel aan de vaartochtjes als het gebruik van de fietsen zijn geen kosten verbonden!

Wil je echt de tijd nemen om dit unieke gebied te verkennen?

Blijf dan een nachtje slapen! Kijk op eropuitinfriesland.nl voor de mooiste campings, B&B's, hotels en andere unieke accommodaties die de regio rijk is!

WADDENGASTRONOMIE EN SÚD IE

De Súd Ie is een oude zeeslenk tussen Dokkum en het Wad, naast de Ald Peasens en de vaarweg Dokkumer Grootdiep. Streekproducten hier worden gerekend tot voedsel verbonden met zeeklei en klimaat van het Wad.

Het Waddenfondsproject 'Waddengastronomie versterkt werelderfgoed-beleving' ontwikkelt tot 2026 zogenaamde foodroutes in elke noordelijke regio: van Den Helder tot Delfzijl. De fiets- en wandelroutes zijn een recreatieve wegwijzer naar duurzaam streekvoedsel én naar cultuurhistorische plekken die karakteristiek van het wadden-landschap illustreren. Zoals de zeekering- en sluisfunctie van Dokkumer Nieuwe Zijlen; een innovatief waterstaatkundig monument, een 18e eeuwse voorloper van de Afsluitdijk.

Bezoekwaardige voedsellocaties rondom de Súd Ie zijn biologische boerderijwinkel Timpelsteed en biologische fruitteelt Lauwershof in

Engwierum, het Marlanner Kaashuis in Jouswier, rundveehouderij Frisian Angus in Anjum, Streekwinkel It Âlde Molkfabryk in Ee en schapenkaasproducent Maatschap Rispen in Morra. De locaties vind je op de kaart. Inspiratiekaarten van foodroutes worden t.z.t. uitgegeven door ondernemers, Stichting RMT/regiomarketing en de campagne Visit Wadden. Nieuwe receptuur voor waddenvoedsel wordt met de zogenaamde Waddenbox aan de man gebracht.

Meer weten over dit project 'Waddengastronomie'? Neem contact op met Lammert de Hoop en Henk Pilat via lammert.de.hoop@waddenvoedsel.nl / 06 - 109 14 645.

NATIONAAL PARK LAUWERSMEER

In vroegere tijden stroomden zoet en zout water in elkaar over in de Lauwerszee. Angst voor overstromingen leidde in 1969 tot de bouw van een dam. Op de vroegere zeebodem ontstond een prachtig nieuw landschap, een echt vogelparadijs.

De natuur in het Lauwersmeer is zo bijzonder dat het gebied is aangewezen als Nationaal Park. Met name Bochtjesplaat nabij Ezumazijl is een bezoek waard. Daarnaast is het park ook 's nachts fantastisch om te bezoeken. Er is

weinig lichtvervuiling en daarom kreeg het in 2016 de internationale prestige titel: Dark Sky Park. Wil je dit natuurgebied verkennen? Start dan bij Activiteitscentrum Lauwersnest of breng een bezoek aan np-lauwermeer.nl.

COLOFON

Redactie Elizabeth Pilat, Atsje Lettinga Eindredactie Johanna Kommerie Fotografie Marcel van Kammen, Marcel Renou, Visit Wadden Vormgeving en opmaak Joke Krist Druk MediaHuis Noord Oplage 45.000 ex.

Druk- en zetfouten voorbehouden. Aan deze krant kunnen geen rechten worden ontleend. Deelname aan de activiteiten beschreven in deze krant geschiedt op eigen risico.

PARTNERS:

GEMEENTE
**NOORD
EAST**
FRYS
LÂN

provinsje fryslân
provincie fryslân

waddenfonds

WETTERSKIP
FRYSLÂN

It
Fryske
Gea

van hall
larenstein
university of applied sciences

recreatieschap
marrekrite